ਇਤਿਹਾਸ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫ਼ੌਜ

G
240

ਗੁਰਚਰਨ 'ਅਹਿਤਾ'

125

ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ – ਲਾਹੌਰ
ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਪਿਛੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਸਬਜ਼ ਮਦਾਨਾਂ ਤੇ ਲਾ ਦਿਤੀਆਂ। ਇਹ ਗਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੀਆਂ ਵੀ ਤਾੜ ਲਈ – ਚੁਨਾਚਿ 'ਆਜ਼ਾਦੀ-ਏ-ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਆਬਰੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਣ ਲਈ ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਖ਼ੂਨੀ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ; ਉਹ ਤੇਗਾਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਉਹ ਦੰਦ ਖਟੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ "ਅਜਿਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਜਿਤ ਸਾਨੂੰਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ" "Another such victory shall ruin us." ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਹਾਇਤ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਜਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬਚੇ ਮ: ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤੋਂ ਲਾਹਕੇ ਵਲਾਇਤ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ – ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਂਦੀ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗਲਾਂ ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਂ ਮਾਰਦੀ ਰਹੀ – ਐਸੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਲਾਤ – ਦਿਲਚੀਰਵੀਆਂ ਲਹੂ-ਲੁਹਾਣ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਚਾਈਆਂ ਤੇ ਵਤਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਘਾਲਾਂ ਦਰਜ ਹਨ – ਕਿ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵਤਨ ਖ਼ਾਤਰ ਮਰ ਗਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ 'ਆਹ' ਜ਼ਰੂਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – 'ਮ: ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ' ਪੁਸਤਕ ਸਿਖ ਰਾਜ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ। ਕੀਮਤ – ਦੋ ਰੁਪਏ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ – ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ – ਲਾਹੌਰ

ਸ੍ਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ

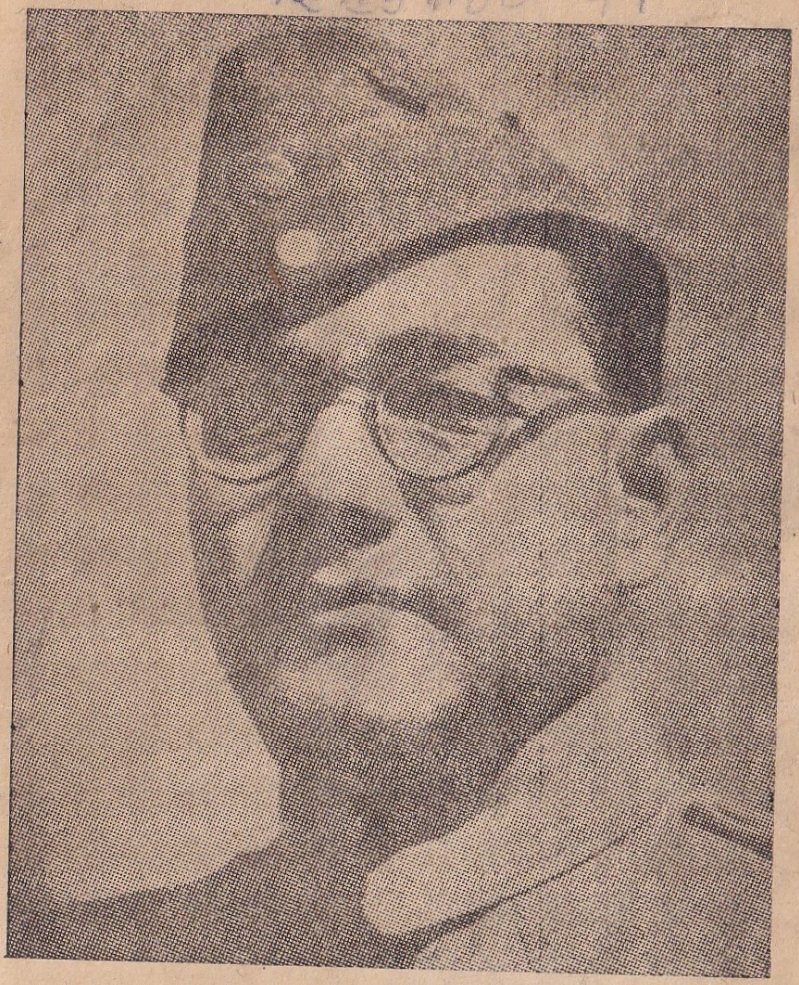

ਹਿਜ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸੀ ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ
ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਲੀਗ,
ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਹਕੂਮਤ

— ਸਦਾ ਲਈ ਹਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ —

9
240
3159

× × × ×

ਮਿਸਟਰ ਚਰਚਿਲ ਤੇ ਐਮਰੀ ਨੇ ਚੈਲੰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਬਾਗ਼ੀ ਜਮਾਤ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣਾ ੧੯੪੨ ਵਾਲਾ ਰੈਜ਼ੂਲੇਸ਼ਨ ਤੇ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਛੋੜ ਜਾਓ' ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਵੇ — ਉਹ ਕਾਲ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬੰਦ ਰਹੇਗੀ — ਪਰ ਹੋਇਆ ਕੀ ? ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰੈਜ਼ੂਲੇਸ਼ਨ ਕਾਇਮ — ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਨਾਹਰਾ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਛੋੜ ਜਾਓ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਏਸ਼ੀਆ ਛੋੜ ਜਾਓ' ਬਣ ਗਿਆ — ਤੇ ਉਧਰ ? ਐਮਰੀ ਤੇ ਚਰਚਿਲ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ 'ਤਖ਼ਤ' ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਸੁਟਿਆ — ਐਮਰੀ ਦੇ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਬਾਗ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿਤਾ — ਪਰ ਵਜ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਐਮਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ — ਤੇ ਇਧਰ ? ਵਤਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ — ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫ਼ੌਜ ਦੇ — ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ — ਮੁਲਕ ਦੀ ਇਸ ਸਾਰੀ ਜਿਤ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਦੇ ਸਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਉਸਦੀ ਜੀਵਨੀ ਵਿਚ — ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲਗ ਪਗ ਮੁਕੰਮਲ ਤਾਰੀਖ਼ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀਮਤ — ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ — ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ — ਲਾਹੌਰ

× × × ×

ਪ੍ਰਿੰਟਰ-ਸ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ
ਮਾਡਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੈਸ, ੧੩, ਮੈਕਲੋਗਨ ਰੋਡ, ਲਾਹੌਰ
ਪਬਲਿਸ਼ਰ-ਸ: ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮਾਡਲ ਪ੍ਰੈਸ, ਲਾਹੌਰ

ਚਾਲੀ ਕਰੋੜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ

— ਤੇ —

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਇਕ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ੧੯੪੨ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਹਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਸੀ

— ਬੜੇ ਸਤਕਾਰ ਨਾਲ —

ਲੇਖਕ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.